

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 30 maja 2019 r.

Pozycja 110

POSTANOWIENIE z dnia 26 marca 2019 r. Sygn. akt Tw 15/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Piotr Pszczółkowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym wniosku Rady Gminy Dąbrowice o zbadanie zgodności:

art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1276) w zakresie, w jakim „przewiduje wejście w życie z mocą wsteczną od dnia 1.01.2018 r. art. 2 pkt. 1 i 6 oraz art. 3 pkt. 1 tej [u]stawy, nadających nowe brzmienie art. 3 pkt 3 i załącznikowi do [u]stawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.) oraz art. 2 pkt. 1 [u]stawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961 ze zm.)” z art. 2 w związku z art. 167 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać wnioskowi dalszy bieg.

UZASADNIENIE

Rada Gminy Dąbrowice (dalej: wnioskodawca) 3 września 2018 r. wystąpiła do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia.

Zarządzeniem z 27 listopada 2018 r. (doręczonym pełnomocnikowi wnioskodawcy 4 grudnia 2018 r.), sędzia Trybunału Konstytucyjnego wezwał wnioskodawcę do usunięcia braków formalnych wniosku, tj. do nadesłania jego odpisu wraz z załącznikami. Wnioskodawca został też wezwany do wyjaśnienia rozbieżności pomiędzy *petitum* wniosku, a § 1 uchwały Rady Gminy Dąbrowice z 24 sierpnia 2018 r. (nr XLVI/264/2018) w brzmieniu: „[p]ostanawia się wystąpić do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie, czy art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1276) jest zgodny z art. 2 w zw. z art. 167 Konstytucji RP w zakresie, w jakim przewiduje wejście w życie zmian w przepisach z mocą wsteczną od 01.01.2018 r. zmienionych przepisów art. 3 pkt. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202 ze zm.), załącznika do tej ustawy oraz art. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961 ze zm.)”.

W piśmie z 11 grudnia 2018 r. (data nadania) wnioskodawca odniósł się do zarządzenia sędziego Trybunału, wyjaśniając, że rozbieżność wynika z „opisania [przez pełnomocnika] żądania wniosku innymi słowami”. Nie zmieniają one jednak intencji wnioskodawcy. Do pisma dołączył dokumenty, o których mowa w zarządzeniu.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072, ze zm.; dalej: u.o.t.p. TK) wniosek złożony przez podmiot, o którym mowa w art. 191 ust. 1 pkt 3-5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Prezes Trybunału kieruje do wyznaczonego przez siebie sędziego Trybunału w celu wstępnego rozpoznania na posiedzeniu niejawnym. Trybunał bada, czy wniosek spełnia wymagania przewidziane w art. 47 i art. 48 u.o.t.p. TK, czy nie jest oczywiście bezzasadny (art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK), a w szczególności, czy zaskarżony akt normatywny dotyczy spraw objętych zakresem działania wnioskodawcy (art. 191 ust. 1 pkt 3-5 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji).

2. W rozpatrywanej sprawie, z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego wystąpiła Rada Gminy Dąbrowice, która – stosownie do art. 48 ust. 2 pkt 1 u.o.t.p. TK – dołączyła do wniosku uchwałę Nr XLVI/264/2018 z 24 sierpnia 2018 r.

Trybunał ustalił, że uchwała Rady Gminy Dąbrowice została podjęta przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego (art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji), wyraża wolę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego (§ 1) oraz określa przedmiot i wzorce kontroli (§ 1), które są tożsame z zakresem zaskarżenia, wyznaczonym w złożonym wniosku. Uchwała upoważnia także organ wykonawczy gminy (wójta) do udzielenia pełnomocnictwa do sporządzenia wniosku i reprezentowania wnioskodawcy w postępowaniu przed Trybunałem Konstytucyjnym (§ 2).

W związku z powyższym Trybunał stwierdza, że wniosek o zbadanie konstytucyjności zakwestionowanego przepisu pochodzi od uprawnionego podmiotu (art. 191 ust. 1 pkt 3 Konstytucji).

3. Trybunał przypomina, że w myśl art. 191 ust. 2 Konstytucji organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego są uprawnione do inicjowania abstrakcyjnej kontroli norm, jeżeli kwestionowany przez nie akt normatywny dotyczy spraw objętych zakresem ich działania. Co istotne, art. 48 ust. 1 pkt 1 u.o.t.p. TK wymaga by wnioskodawca, powołując przepis prawa lub statutu uzasadnił, że kwestionowana ustawa dotyczy spraw objętych zakresem jego działania.

3.1. Wnioskodawca, wypełniając dyspozycję ww. przepisu u.o.t.p. TK wskazał art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, ze zm.). Stanowi on, że opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają budowle lub ich części związane z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz na art. 1a ust. 1 pkt 2 tej ustawy stanowiący, że za budowlę uznaje się obiekt budowlany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, ze zm.; dalej: prawo budowlane) niebędący budynkiem lub obiektem małej architektury, a także urządzenie budowlane związane z obiektem budowlanym, które zapewnia możliwość jego użytkowania zgodnie z przeznaczeniem.

3.2. W skierowanym do Trybunału Konstytucyjnego wniosku sformułowano żądanie stwierdzenia niekonstytucyjności art. 17 pkt 2 ustawy z dnia 7 czerwca 2018 r. o zmianie

ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1276; dalej: ustawa nowelizująca) w brzmieniu: „[u]stawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia z wyjątkiem: (...) art. 2 pkt 1 i 6 oraz art. 3 pkt 1, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, z mocą od dnia 1 stycznia 2018 r.”.

Przepis ten kwestionowany jest przez wnioskodawcę w zakresie, w jakim wymienione w nim regulacje nadają – z mocą wsteczną – nowe brzmienie art. 3 pkt 3 i załącznikowi do prawa budowlanego, a także art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. poz. 961, ze zm.), tj. przepisom, które definiują przedmiot opodatkowania podatkiem od nieruchomości (tj. „budowlę” i „elektrownię wiatrową”).

3.3. Trybunał zauważa, że zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (obecnie: Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, ze zm.), dochodami jednostek samorządu terytorialnego są m.in. dochody własne, w tym – w myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 lit. a tej ustawy – wpływy z podatku od nieruchomości. Zmiana ustawowych definicji składników przedmiotu opodatkowania powoduje zmianę wysokości naliczanego przez gminę podatku, z którego realizowane są zadania publiczne. Zaskarżony przepis bezpośrednio wpływa zatem na sytuację finansową wnioskodawcy.

3.4. W wyroku z 13 lipca 2011 r. (sygn. K 10/09, OTK ZU nr 6/A/2011, poz. 56) Trybunał, orzekając w pełnym składzie, stanął na stanowisku, że „interes ekonomiczny (faktyczny) gminy (...) stanowi adekwatną przesłankę wystąpienia z wnioskiem do Trybunału Konstytucyjnego”. Zdaniem Trybunału, że względu na wyrażone w Konstytucji zasady dotyczące samodzielności jednostek samorządu terytorialnego, „trudno jest zaaprobować stanowisko, że przepisy oddziałujące w sposób bezpośredni na wysokość dochodów warunkujących sposób wykonywania przez gminę jej zadań nie dotyczą spraw objętych zakresem działania gminy”.

Mając powyższe na względzie Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że Rada Gminy Dąbrowice wykazała, że art. 17 pkt 2 ustawy nowelizującej, w zakresie wskazanym we wniosku, dotyczy spraw objętych jej zakresem działania (art. 191 ust. 1 pkt 3 w związku z art. 191 ust. 2 Konstytucji w związku z art. 48 ust. 1 u.o.t.p. TK).

4. Trybunał ustalił, że wnioskodawca prawidłowo określił przedmiot oraz wzorce kontroli, a także prawidłowo uzasadnił sformułowane we wniosku zarzuty (art. 47 ust. 1 pkt 4-6 i ust. 2 u.o.t.p. TK).

5. W tym stanie rzeczy Trybunał stwierdza, że skoro złożony wniosek spełnia wymagania przewidziane w u.o.t.p. TK, a nie zachodzą okoliczności określone w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p. TK, to – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p. TK – należało postanowić jak w sentencji.